

6. Kurach L. I. Problemy konstruiuvannia pidruchnykiv z mov i literatur etnichnykh menshyn dlia pochatkovoї i osnovnoi shkoly / L. I. Kurach, V. O. Korsakov, L. A. Simakova, V. V. Sniehirova, N. V. Bakulina. – K. : Pedahohichna dumka, 2012. – 144 s.

7. Kucheruk O. Pryntsypy rozvyvalnoho navchannia i metody realizatsii yikh u shkilnomu kursu ukrainskoї movy / O. Kucheruk // Ukrainska mova i literatura v shkoli. – 2017. – N 1. – S. 8–13.

8. Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://mon.gov.ua/Novyny%202016/12/05/konczepczyia.pdf>

9. Pentyliuk M. Kontseptualni zasady stvorennia pidruchnykiv ridnoi movy / M. Pentyliuk // Ukrainska mova i literatura v shkoli. – 2016. – N 2. – S. 2–7.

Ладоня К. Ю., Синьоока Г. У., Зеленова Л. В.

УЧЕБНИК УКРАИНСКОГО ЯЗЫКА ГЛАЗАМИ УЧЕНИКА, УЧИТЕЛЯ И УЧЕНОГО

В статье проблемы современного учебника украинского языка рассматриваются с позиций ученика, учителя и ученого. Разъяснены предпочтения учеников, выяснено, что их не устраивает и каким они видят идеальный учебник. Учителя дают свою оценку учебникам, предлагают пути их совершенствования. В статье отображены современные научные подходы к созданию компетентностно ориентированных учебников украинского языка, раскрыты их функции, охарактеризованы принципы конструирования, обоснованы требования к содержанию и структуре учебника как эффективного средства обучения.

Ключевые слова: компетентностный учебник по украинскому языку; содержание; структура; требования.

Ladonia K., Synyooka G., Zelenova L.

TEXTBOOK FROM THE POINT OF VIEW OF STUDENT, TEACHER AND SCIENTIST

This article reviews modern ukrainian language textbooks. Outlined their shortcomings and positive traits. Analysis of textbooks is submitted from the standpoint of student, teacher and researcher. In the article it appears what students like in current classbooks and what they are not satisfied with. It is described how students see perfect modern Ukrainian language textbook. Teachers express their opinion about textbooks, give suggestions on improving the primary means of learning. The article deals with modern scientific approaches to creating competence oriented textbooks of Ukrainian language, reveals their function, principles of design. Author determined basic requirements for the content, structure and decoration of the textbook as an effective learning tool. The main ways of improving the Ukrainian language textbook are defined. The article proves expediency of considering not only offers of teachers and researchers but students'. The necessity to attract new technologies to create a new generation of textbooks is formulated.

Keywords: competence Ukrainian language textbook; content; structure and requirements.

УДК:378.937+378.14

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНО-ПРОЕКТУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА З ПЕДАГОГІКИ

І.А. Левіна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

ПНПУ імені К.Д.Ушинського,

inna_levina@ua.fm

У статті представлені результати теоретичного аналізу креативно-проектної компетентності як складової професійної компетентності майбутнього вчителя. Автором

розкрито сутність і структуру феномена «креативно-проектна компетентність», визначено критерії та рівні її сформованості, охарактеризовано педагогічні умови та представлено модель формування креативно-проектної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки. Використання мультимедійного навчального посібника з педагогіки можливе у кількох режимах, серед яких: «Лекції», «Конструктор лекцій», «Практичні та лабораторні заняття», «Конструктор практичних та лабораторних занять», «Завдання для самостійної та індивідуальної роботи», «Конструктор тестових завдань», «Довідкова інформація» тощо.

Ключові слова: модель; проект; проектування; креативна проектна діяльність; креативно-проектна компетентність; мультимедійний навчальний посібник

Постановка проблеми. Перехід до нових економічних умов в Україні змінив характер вимог до рівня підготовки випускників освітніх установ: на перший план висувається мета розвитку особистості творчої, мобільної, здатної самостійно вирішувати проблемні ситуації, застосовувати знання, що були отримані, для вирішення нових завдань, тим самим збагачуючи свій життєвий досвід. Ідея творчості пов'язується в сучасній свідомості з ідеєю прогресу, підвищенням соціального і культурного престижу продуктів творчої діяльності. У реаліях сьогодення творчість трактується як глибинний особистісний процес, що не підлягає стандартизації, коли об'єктом діяльності стає сама людина, а не тільки навколишнє середовище. У зв'язку з цим вважаємо необхідним звернутися до категорії «креативність», яка включає не тільки діяльнісний, але й особистісний аспекти творчості й усвідомлюється як творчі можливості (здібності) людини, які проявляються в мисленні, почуттях, спілкуванні, окремих видах діяльності, характеризують особистість або її окремі сторони, продукти діяльності, процес їх створення.

Зміни в шкільній освіті передбачають наявність в учителя готовності до вдосконалення методики навчання, умінь перетворювати, доповнювати, інтегрувати наявний навчальний матеріал, що, в свою чергу, неможливе без сформованості в педагога креативно-проектувальної компетентності.

Аналіз результатів педагогічної практики студентів 4 курсу показав, що у більшості майбутніх вчителів означена компетентність не сформована на достатньому рівні. Так, 52% респондентів навіть не мають уявлення про цей феномен. 37% студентів, що приймали участь в опитуванні, лише інтуїтивно розуміють сутність поняття «креативно-проектувальна компетентність». Причинами вищезазначеного вважаємо те, що в навчальному процесі ВНЗ педагогічного профілю в належній мірі не розкривається значущість креативно-проектувальної компетентності у професійній діяльності учителя; формування означеної компетентності не передбачено програмою підготовки майбутніх вчителів та вправи щодо її відпрацювання не відображено в підручниках.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Дослідженню теорії компетентнісного підходу до навчання присвячені роботи В. Байденко, Н. Бібик, В. Беспалько, Є. Зеєра, І. Зимової, Л. Петровської, Л. Пухівського, М. Розова, А. Хуторського та ін. Специфіка формування професійної компетентності у вищих навчальних закладах знайшла своє відображення в працях Н. Брюханова,

Т. Волобуєвої, А. Коваленко, В. Сластьоніна, Л. Тархан, С. Федорової і ін. Питанням удосконалення професійно-педагогічної підготовки студентів вищих педагогічних навчальних закладів присвячена значна частина досліджень, у яких вивчаються окремі групи професійних умінь: загально-педагогічні (О. Абдуліна, А. Алексюк, О. Антонова, І. Богданова, В. Вишківська, О. Дубасенюк, О. Остряньська, В. Сластьонін та ін.), дидактичні (Н. Білокур, В. Бондар, О. Бульвінська, П. Гусак, І. Іванченко, А. Кендюхова, І. Колеснікова, Г. Муравєва, О. Мороз, І. Шапошнікова та ін.), дидактико-методичні (Н. Воскресенська, Н. Максименко та ін.). Незважаючи на відсутність у дослідженнях єдиної класифікації професійних якостей майбутнього вчителя, його виробничих функцій, компонентів педагогічної діяльності, єдині педагоги в тому, що основу педагогічної діяльності вчителя становлять конструктивно-проективні вміння.

Загальну структуру діяльності вчителя щодо проектування уроків досліджували І. Лернер, М. Скаткін та М. Шахмаєв [4, 5]. Вони виділяють п'ять етапів підготовки уроку: 1) вивчення навчальної програми, що проводиться перед початком засвоєння чергової теми; 2) аналіз методичної літератури: перегляд підручника, методичного посібника, статей у педагогічних журналах, підготовка загального плану засвоєння теми (тематичне планування); 3) аналіз матеріалу конкретного уроку в підручнику, співвіднесення його з рівнем підготовки і розвитку учнів, конструювання методики викладу різних питань навчального матеріалу в класі; 4) підготовка засобів навчання відповідно до теми уроку; 5) розроблення плану уроку, в якому зазначають тему, мету й завдання уроку, його структуру (послідовність навчальних ситуацій, перелік і місце навчальних демонстрацій, час на кожен етап уроку, необхідні для проведення уроку засоби навчання).

Проблема викладання і навчання на творчому рівні також знайшла відображення у психолого-педагогічній літературі. Філософські аспекти творчості розглядали М. Каган, І. Кант, Б. Кедров, В. Шинкарук, А. Шумілін та ін. Проблему розвитку креативності особистості було досліджено вченими (Г. Алдер, Дж. Гілфорд, В. Клименко, Е. Лузік, А. Маслоу, А. Потебня, В. Роменець, К. Роджерс, П. Торренс, Л. Шелестова). Сутність педагогічної творчості розглядали В. Андрєєв, Ф. Гоноболін, В. Загвязинський, В. Сластьонін та ін. Дослідниками описано інноваційні методи щодо формування креативності особистості. До них відносяться мозковий штурм (А. Осборн), метод евристичних запитань (Д. Пойя), метод багатомірних матриць (Ф. Цвікі), метод інверсій (А. Єсаулов), метод креативного поля (Д. Богоявленська). Було визначено сутність та і розроблено класифікацію уроків творчого типу (А. Хуторської).

Аналіз психолого-педагогічної літератури дає змогу зробити висновок, що, незважаючи на наявність окремих праць, дослідження проблеми формування креативно-проектувальної компетентності у майбутніх учителів потребує більш детального розгляду.

Формулювання цілей статті. Мета статті – розробити та теоретично обґрунтувати модель формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки.

Для досягнення мети було поставлено такі завдання:

- визначити сутність і структуру феномена «креативно-проектувальна компетентність»;
- розробити критерії, показники та рівні сформованості креативно-проектувальної компетентності;
- визначити педагогічні умови формування креативно-проектувальної компетентності у майбутніх вчителів.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні проектування в педагогіці стало співвідноситися як з процедурами нормативно-алгоритмічного характеру, так і з прийомами креативної діяльності вчителя. Конструктивно-проектувальний компонент як один із найважливіших серед компонентів професійної готовності вчителя виділяє Н. Кузьміна: «Він (цей компонент) включає дії, пов'язані із випередженням, «забіганням наперед» – передбаченням системи наслідків від вирішення системи задач протягом всього визначеного часу, на який здійснюється планування» [2, с. 37]. Конструктивно-проектувальні вміння дослідниця визначає як «систему і послідовність дій педагога, яка пов'язана із вирішенням педагогічних задач з конструювання об'єкта навчально-пізнавальної діяльності учня, підпорядкованої цілям його виховання» [2, с. 102].

Дослідниця Н. Яковлева визначає проектну компетентність учителя як сукупність знань, умінь і якостей особистості, необхідних для підготовки та впровадження в освітній процес педагогічних проектів, що підвищують якість освіти учнів. При цьому дослідник підкреслює, що проектувальна компетентність не є природним новоутворенням, яке виникає саме по собі в процесі становлення педагога, - її необхідно спеціально формувати. Виступаючи частиною професійної компетентності педагога, проектувальна компетентність, на думку Н.О. Яковлевої, може бути успішно сформована в умовах освітнього процесу вищої школи [8].

Під проектною компетентністю вчителя С. Скворцова розуміє здатність вчителя до проектування процесу навчання предмету протягом навчального року, до проектування уроків за різними навчально-методичними комплектами відповідно до сучасних вимог, здатність до моделювання діяльності вчителя і діяльності учнів на кожному етапі уроку, спрямованої на досягнення освітніх результатів [6].

Не обійшли своєю увагою наковці і проблему теоретичного аналізу феномену «креативна компетентність». І. Брякова визначає креативну компетентність педагога як інтегративну багатофакторну якість особистості, що знаходиться в складних діалектичних зв'язках з професійною компетентністю й обумовлює на професійній основі розвиток творчих здібностей школярів і студентів [1]. А. Шумовська вважає, що креативна компетентність педагога – це «сукупність креативної, комунікативної, організаторської компетенцій і якостей особистості (мотивація досягнення успіху, допитливість, схильність до ризику, ініціативність), яка спрямована на прийняття і створення нового педагогічного продукту, генерування ідей, рішення педагогічних завдань, яка потенційно зумовлює в подальшому формування креативної компетентності вихованців» [7].

На підставі здійсненого аналізу понять «професійна компетентність», «проектна компетентність», «креативна компетентність», «проекткування»,

«проектна діяльність», «креативність», «креативна діяльність», «творча особистість», враховуючи завдання, які повинен виконувати майбутній учитель, було визначено поняття «креативно-проектувальна компетентність» майбутніх учителів, яке досліджується вперше.

Поняття «креативно-проектувальна компетентність» майбутнього вчителя розуміємо як інтегративну професійно-особистісну якість, засновану на знаннях, уміннях, особистісному досвіді й ціннісних орієнтаціях вчителя, що сприяють його ефективній підготовці до впровадження креативних освітніх проектів. У структурі креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів виділяємо такі компоненти: мотиваційний, когнітивний, операціональний та оцінний. Мотиваційний компонент включає позитивне ставлення до створення освітніх проектів, прагнення вирішувати педагогічні творчі завдання стимулювати активність і самостійність в проектній діяльності. До когнітивного компонента належать обізнаність із сучасними проектними технологіями креативного характеру, система знань щодо методики викладання дисциплін на основі застосування креативних технологій, розуміння специфіки застосування ІКТ в ході проектно-творчої роботи. Операціональний компонент представляють дослідні, організаторські, проектувальні вміння, що дозволяють проектувати і реалізовувати креативні освітні технології, здійснювати організацію самостійної творчої роботи, проектувати навчально-творчі заходи із застосуванням ІКТ. До оцінного компоненту належать здатність об'єктивно оцінювати досягнення щодо застосування креативних технологій у власній проектній діяльності; здатність до аналізу і рефлексії власної творчої діяльності; здатність до самовдосконалення.

Відповідно до визначеної сутності й структури креативно-проектувальної компетентності нами було розроблено критерії та показники її сформованості: мотиваційно-ціннісний (позитивне ставлення до створення освітніх проектів, прагнення вирішувати педагогічні творчі завдання, стимули, прояви активності й самостійності в проектній діяльності), когнітивно-діяльнісний (обізнаність із сучасними проектними технологіями креативного характеру, система знань щодо методики викладання дисциплін на основі застосування креативних технологій, розуміння специфіки застосування ІКТ в ході проектно-творчої роботи, вміння щодо проектування креативних освітніх технологій, організації самостійної творчої роботи, розробки навчально-творчих заходів із застосуванням ІКТ) і рефлексивно-оцінний (здатність об'єктивно оцінювати досягнення щодо застосування креативних технологій у власній проектній діяльності; здатність до аналізу і рефлексії власної творчої діяльності; здатність до самовдосконалення). Означені критерії та їх показники дали змогу виокремити такі рівні сформованості креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів: початковий, продуктивний і творчий.

З урахуванням вимог компетентісного підходу до освітнього процесу була розроблена модель формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійного навчального посібника (МНП) з педагогіки [3].

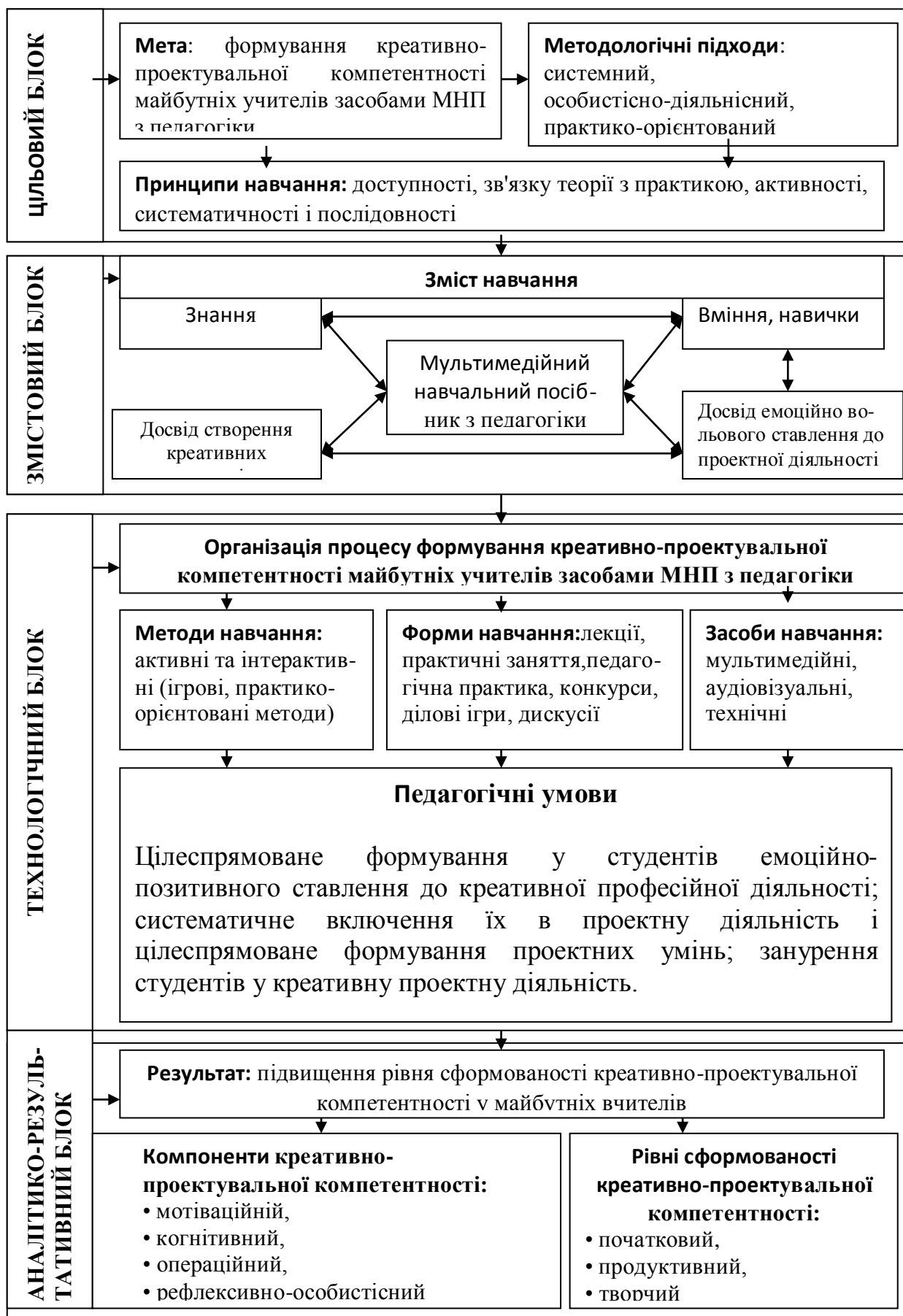

Рис. Модель формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів засобами МНП з педагогіки

Розроблена модель містить цільовий, змістовний, технологічний і аналітико-результативний блок. Кожний блок моделі націлено на формування відповідного компонента креативно-проектувальної компетентності. Взаємозв'язки між ними забезпечують системну цілісність креативно-проектувальної компетентності як результату функціонування моделі в системі професійної підготовки майбутніх учителів. Продуктивність функціонування моделі забезпечується дотриманням ряду умов: цілеспрямоване формування у студентів емоційно-позитивного ставлення до креативної професійної діяльності; систематичне включення їх в проектну діяльність і цілеспрямоване формування проектних умінь; занурення студентів в креативну проектну діяльність.

Цільовий блок моделі представлено метою і завданнями. Основною метою є формування креативно-проектувальної компетентності студентів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки. Основна мета реалізується через методологічні підходи до організації процесу педагогічної підготовки студентів: системний, особистісно-діяльнісний, практико-орієнтований з урахуванням таких принципів навчання: доступності, зв'язку теорії з практикою, активності, систематичності й послідовності.

Змістовий блок формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх вчителів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки включає в себе знання, вміння і навички, що формуються в процесі навчання, досвід створення креативних проектів, досвід емоційно-вольового ставлення. При цьому змістовий блок передбачає ознайомлення майбутніх фахівців з теоретичними основами креативної проектної діяльності та її реалізації в освітньому процесі; розкриття теоретико-практичних засад формування різних елементів креативно-проектної компетентності за допомогою мультимедійного навчального посібника (МНП) з педагогіки. Зупинимось докладніше на описі означеного посібника. Мультимедійний навчальний посібник з педагогіки визначаємо як сучасний мультимедійний засіб навчання для вищої педагогічної школи, що містить систематизовану інформацію відповідно до навчальної програми з педагогіки з урахуванням сучасних завдань професійної підготовки вчителя та міжпредметних зв'язків з іншими дисциплінами педагогічного циклу. Посібник розроблено із застосуванням різноманітних засобів мультимедіа та побудовано у відповідності з сучасними загально-дидактичними принципами та підходами до навчання. МНП містить такі розділи: мультимедійний блок, бібліотека мультимедійних наочностей, віртуальна лабораторія та тестовий тренажер. Інтерфейс посібника не вимагає від користувача спеціальних навичок та підготовки, окрім оволодіння елементарними навичками роботи з персональним комп'ютером. Використання мультимедійного навчального посібника з педагогіки можливе у кількох режимах, серед яких: «Лекції», «Конструктор лекцій», «Практичні та лабораторні заняття», «Конструктор практичних та лабораторних занять», «Завдання для самостійної та індивідуальної роботи», «Конструктор тестових завдань», «Довідкова інформація» тощо.

До технологічного блоку формування креативно-проектної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки належать: форми організації навчання (лекції, практичні заняття, виробнича

практика, конкурси, ділові ігри, дискусії); методи навчання (активні та інтерактивні (ігрові методи, моделювання ситуацій професійної діяльності в навчальному процесі)); засоби навчання (мультимедійні, аудіовізуальні, технічні); педагогічні умови (цілеспрямоване формування у студентів емоційно-позитивного ставлення до креативної професійної діяльності; систематичне включення їх в проектну діяльність і цілеспрямоване формування проектних умінь; занурення студентів в креативну проектну діяльність). Основне завдання технологічного блоку полягає в чіткій організації освітнього процесу щодо педагогічної підготовки з освоєння креативної проектно-діяльності й цілеспрямованого формування креативно-проектувальної компетентності.

Аналітично-результативний блок передбачає дослідження результативності проведених заходів у ході взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Основним завданням блоку є виявлення рівнів сформованості креативно-проектувальної компетентності у майбутніх вчителів.

Висновки та перспективи подальших досліджень.

1. Визначено сутність та структуру феномена «креативно-проектувальна компетентність», розглянуто критерії та рівні її сформованості.

3. Виявлено педагогічні умови формування креативно-проектувальної компетентності майбутнього вчителя.

4. Розроблено модель формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів засобами мультимедійного навчального посібника з педагогіки.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в проведенні експериментальної роботи щодо формування креативно-проектувальної компетентності майбутніх учителів відповідно до розробленої моделі.

Використані джерела

1. Брякова И.Е. Методическая система формирования креативной компетентности студентов-филологов педагогического вуза: дис. д-ра пед. наук. – СПб.: РГПУ им. А.И. Герцена, 2010. – 463 с.

2. Кузьмина Н.В. Профессионализм деятельности преподавателей и мастера производственного обучения профтехучилища / Н.В. Кузьмина. – М.: Высшая школа, 1989. – 167 с.

3. Левіна І.А. Мультимедійний навчальний посібник з педагогіки / І.А. Левіна. – О.: ПНПУ імені К.Д.Ушинського, 2013. – 215 с.

4. Скаткин М.Н. Проблемы современной дидактики / М.Н. Скаткин. – М.: Педагогика, 1984. – 95 с.

5. Скаткин М.Н., Лернер И.Я. Требования к современному уроку (Методические указания). – М., 1969. – 68 с.

6. Скворцова С.О. Проектувально-моделювальна складова методичної компетентності вчителя математики. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://skvor.info/publications/articles/view.html?id=173>

7. Шумовская А.Г. Формирование креативной компетентности будущего педагога в научном сотворчестве: автореф. дис. на соискание степени канд. пед. наук. – Чита: ЗабГУ, 2013. – 23 с.

8. Яковлева Н.О. Педагогическое проектирование инновационных систем: автореф. дис. на соискание степени д-ра пед. наук. – Челябинск, 2003. – 35 с.

References

1. Brjakova I.E. Metodicheskaia sistema formirovaniia kreativnoi kompetentnosti studentov-filologov pedagogicheskogo vuza: dis. ... d-ra ped. nauk. – SPb.: RGPU im. A.I. Gercena, 2010. – 463 s.
2. Kuzmina N.V. Professionalizm dejatel'nosti prepodavatelej i mastera proizvodstvennogo obucheniia proftehuchilishha / N.V. Kuz'mina. – M.: Vysshaja shkola, 1989. – 167 s.
3. Levina I.A. Mul'tymedijnyj navchal'nyj posibnyk z pedagoghiki / I.A. Levina. – O.: PNPu imeni K.D.Ushynskogo, 2013. – 215 s.
4. Skatkin M.N. Problemy sovremennoj didaktiki / M.N. Skatkin. – M.: Pedagogika, 1984. – 95 s. – (Vospitanie i obuchenie. Biblioteka uchitelja).
5. Skatkin M.N., Lerner I.Ja. Trebovaniia k sovremennomu uroku (Metodicheskie ukazaniia). – M., 1969. – 68 s.
6. Skvorcova S.O. Proektual'no-model'juval'na skladova metodychnoi kompetentnosti vychitelja matematiky. - [Elektronnyj resurs] - Rezhym dostupu: <https://skvor.info/publications/articles/view.html?id=173>
7. Shumovskaja A.G. Formirovanie kreativnoi kompetentnosti budushhego pedagoga v nauchnom sotvorchestve: avtoref. dis. na soiskanie stepeni kand. ped. nauk. – Chita: Zab-GU, 2013. – 23 s.
8. Jakovleva N.O. Pedagogicheskoe proektirovanie innovacionnyh sistem: avtoref. dis. na soiskanie stepeni d-ra ped. nauk.- Cheljabinsk, 2003.- 35 s.

Левина И. А.

ФОРМИРОВАНИЕ КРЕАТИВНО-ПРОЕКТНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ СРЕДСТВАМИ МУЛЬТИМЕДИЙНОГО УЧЕБНОГО ПОСОБИЯ ПО ПЕДАГОГИКЕ

В статье представлены результаты теоретического анализа креативно- проектной компетентности как составляющей профессиональной компетентности будущего учителя. Автор выявляет сущность и структуру феномена «креативно-проектная компетентность», определяет критерии и уровни сформированности этой компетентности, представляет модель формирования креативно-проектной компетентности будущих учителей средствами мультимедийного учебного пособия по педагогике. Использование мультимедийного учебного пособия по педагогике возможно в нескольких режимах, среди которых: «Лекции», «Конструктор лекций», «Практические и лабораторные занятия», «Конструктор практических и лабораторных занятий», «Задания для самостоятельной и индивидуальной работы», «Конструктор тестовых задач», «Справочная информация» и др.

Ключевые слова: модель; проект; проектирование; креативная проектная деятельность; креативно проектная компетентность; мультимедийное учебное пособие

Levina I.

FORMATION OF FUTURE TEACHERS' CREATIVE AND PROJECTING COMPETENCE BY MEANS OF MULRIMEDIA TEXTBOOK OF PEDAGOGICS

The article represents the results of theoretical analysis of creative and project competence as a component of the professional competence as a component of a future teacher's professional competence. The author identifies the essence and structure of the phenomenon "creative and project competence", determines the criteria and levels of this competence formation, represents the model of formation of creative and project competence of future teachers by means of multimedia textbook of Pedagogics. Creative and projecting competence of a future teacher is an integrative professional and personal quality based on knowledge, skills, personal experience and values of a teacher, which contribute to the effective preparation, and implementation of creative educational projects. The structure of future teachers' creative and projecting competence includes such

components as motivational, cognitive, operational and estimation component. In accordance with the definition and structure of creative and projecting competence, criteria (motivational and value-based, cognitive and active, reflexive and evaluative) and levels (initial, productive and creative) of its formation were revealed. Taking into account the requirements of the competence approach to the educational process, a model of future teachers' creative and projecting competence formation by means of multimedia textbook of Pedagogics was developed. The developed model is a set of components including objective, content, technological, analytical and productive blocks. Each block of the model is targeted at forming the corresponding component of projecting competence. Productivity of the model's functioning is ensured by observing a number of conditions: purposeful formation of students' emotionally positive attitude towards professional activity; systematic involvement into projecting activity and purposeful formation of projecting skills; inclusion the students into creative project activity. Multimedia textbook of Pedagogics consists of such parts: multimedia textbook, library of multimedia visibilities, virtual labs and test trainer. Interface of abovementioned textbook does not require the user to have special skills and preparations, except elementary skills of working with a personal computer. Applying of multimedia textbook of Pedagogics is possible in several regimes, among which are "Lectures", "Lectures Developer", "Practicals and Laboratorial Activities", "Developer of Practicals and Laboratorial Activities", "Tasks for Self-guided and Individual Work", "Test Developer", "Reference Information" etc.

Keywords: model; project; projecting; creative and projecting activity; creative and projective competence; multimedia textbook

УДК: 37.013

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАСАДАХ МЕРЕЖЕВОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

В.В. Мелешко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
провідний науковий співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України
vymeleshko25@gmail.com

У статті висвітлено теоретичні та практичні аспекти впровадження ідей мережевої взаємодії як інновації, що трансформується у педагогічну практику освітніх закладів сільської місцевості.

Автором здійснено аналіз наукових досліджень у контексті зазначеної проблеми, розкрито тенденції розвитку теорії мережевої взаємодії в педагогічних системах. Обґрунтовано процес мережевої взаємодії в організації профільного навчання, що пов'язаний із раціональним використанням ресурсного потенціалу освітніх структур, рівнем взаємодії закладів, що впливають на варіативність форм організації профільного навчання в середовищі освітнього округу.

Автор розглядає мережеву взаємодію як механізм раціонального використання ресурсного потенціалу освітніх структур, їх кооперації та партнерства для спільної підтримки належного рівня якості освіти, розвитку інноваційного потенціалу засобами продукування нових зв'язків, що розширюють форми надання освітніх послуг.

Автором доведено перспективність ідей мережевої взаємодії, що підтверджується результативністю впровадження моделі мережевої організації профільного навчання на прикладі експериментальних шкіл Івано-Франківської області.